

Γ. ΜΠΡΟΥΣ ΚΑΜΕΡΟΝ

Ο δρόμος
του
γυρισμού

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

NEW YORK TIMES
BEST SELLER

USA TODAY
BEST SELLER

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΤΑΙΝΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο δρόμος του γυρισμού**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: A Dog's Way Home

Από τις Εκδόσεις Tom Doherty, Νέα Υόρκη 2017

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: W. Bruce Cameron

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Θεοδώρα Δαρβίρη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Γιαννούσης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα, Ραλλού Ρουχωτά

© W. Bruce Cameron, 2017

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Pakhnyushchy/Shutterstock, Arina P Habich/Shutterstock

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2020

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2020

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3429-2

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3430-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

Γ. ΜΠΡΟΥΣ ΚΑΜΕΡΟΝ

Ο δρόμος
του
γυρισμού

Μετάφραση: Θεοδώρα Δαρβίρη

Στον ανιψιό μου Γουίλιαμ Γκέιτς Κάμερον

I

Είχα αντιληφθεί τις γάτες από την αρχή.
Γάτες παντού.

Η αλήθεια είναι πως δεν μπορούσα να τις δω – είχα τα μάτια ανοιχτά, ωστόσο, όταν οι γάτες ήταν κοντά μου, δε διέκρινα τίποτα περισσότερο από φιγούρες που σάλευαν στο σκοτάδι. Τις μύριζα, όμως, όπως μύριζα και τη μητέρα μου όταν θήλαζα ή τα αδέρφια μου καθώς προσπαθούσαμε να βυζιάξουμε το γάλα που τόσο είχαμε ανάγκη.

Δεν ήξερα, φυσικά, πως ήταν γάτες – μόνο ότι επρόκειτο για πλάσματα διαφορετικά από εμένα, τα οποία, αν και βρίσκονταν στη φωλιά μας, δεν έρχονταν να θηλάσουν μαζί μας. Αργότερα, όταν είδα ότι ήταν μικρόσωμες, σβέλτες και ευλύγιστες, συνειδητοποίησα πως όχι μόνο δεν ήταν σκύλοι, αλλά ένα εντελώς ξεχωριστό είδος ζώου.

Ζούσαμε όλοι μαζί σε ένα κρύο και σκοτεινό μέρος. Το ξεροχώμα κάτω από τη μύτη μου ανάδινε παράξενες, πολυκαιρισμένες μυρωδιές. Τις μύριζα με πάθος, ρουφώντας τα πλούσια, χορταστικά αρώματά τους. Από πάνω, μια οροφή από ξεφλουδισμένο ξύλο έβροχε σκόνη και κατέβαινε τόσο χαμηλά, που,

όταν η μητέρα μου σηκωνόταν από το στενό βαθούλωμα στο έδαφος που είχαμε για κρεβάτι για να αφήσει εμένα και τα αδέρφια μου –που τσιριζάμε απελπισμένα και κολλούσαμε ο ένας πάνω στον άλλον για ασφάλεια–, η μισή ουρά της ακουμπούσε στα δοκάρια.

Το μοναδικό φως στη φωλιά προερχόταν από μια τετράγωνη τρύπα στο βάθος. Μέσα από εκείνο το παράθυρο στον κόσμο ξεχύνονταν μεθυστικές μυρωδιές, ένα μείγμα από κρύο, ζώη και υγρασία, από τόπους και πράγματα πολύ πιο μαγευτικά απ' ό,τι μπορούσα να μυρίσω μέσα στη φωλιά. Και μολονότι έβλεπα φευγαλέες σκιές από τις γάτες που διάβαιναν την τρύπα βγαίνοντας στον κόσμο ή επιστρέφοντας από μέρη άγνωστα, η μητέρα μου με έσπρωχνε πίσω όποτε δοκίμαζα να συρθώ προς τα έξω.

Όσο δυνάμωναν τα πόδια μου και η όρασή μου οξυνόταν, έπαιζα με τα γατάκια σαν να ήταν αδέρφια μου. Συχνά ξεχώριζα μια συγκεκριμένη γατοοικογένεια στις πίσω εσοχές του κοινοβίου όπου μέναμε· δυο γατάκια έδειχναν ιδιαίτερα φιλικά και η μητέρα τους μερικές φορές με έγλειφε. Για μένα ήταν η Μητέρα Γάτα.

Με τα μικρά αιλουροειδή παίζαμε χαρούμενα ώρα πολλή, ώσπου κάποια στιγμή ερχόταν η μητέρα μου, με άρπαζε από τον σβέρο και με τραβούσε μακριά από τον χνουδωτό σωρό. Τα αδέρφια μου με μύριζαν καχύποπτα, όταν η μητέρα μου με άφηνε δίπλα τους. Οι αντιδράσεις τους φανέρωναν ότι δεν τους έννοιαζε η γατίσια οσμή που κουβαλούσα στο τρίχωμά μου.

Αυτή ήταν η διασκεδαστική, υπέροχη ζωή μου και δεν είχα κανέναν λόγο να υποπτευθώ ότι θα άλλαζε ποτέ.

Θήλαζα νυσταγμένη και αφουγκραζόμουν τα σκυλίσια τιτιβίσματα των αδελφών μου που έκαναν το ίδιο, όταν, ξαφνικά, η μητέρα μου πετάχτηκε όρθια, οι κινήσεις της ήταν τόσο απρό-

σιμενες, που τα πόδια μου σηκώθηκαν στον αέρα προτού προλάβω να αφήσω τη θηλή της.

Αμέσως κατάλαβα πως κάτι κακό συνέβαινε.

Πανικός απλώθηκε στη φωλιά, που μεταφερόταν από γάτα σε γάτα σαν κύμα. Τα αιλουροειδή έτρεξαν αφηνιασμένα στο πίσω μέρος, οι μητέρες κουβαλούσαν τα μωρά από τους σβέρκους τους. Τα αδέρφια μου κι εγώ ορμήσαμε πάνω στη μητέρα μας κλαίγοντας απελπισμένα, φοβόμασταν γιατί φοβόταν κι εκείνη.

Δυνατές ακτίνες φωτός σάρωσαν τον χώρο από πάνω μας και πόνεσαν τα μάτια μου. Προέρχονταν από την τρύπα, όπως και οι ήχοι «Θεέ και Κύριε! Εδώ μέσα έχει εκατομμύρια γάτες!»

Δεν καταλάβαινα από πού έβγαιναν αυτοί οι ήχοι ούτε γιατί η φωλιά είχε πλημμυρίσει φωτεινές αναλαμπές. Μέσα από την τρύπα μού ήρθε η οσμή ενός εντελώς άγνωστου πλάσματος. Κινδυνεύαμε, και ήταν αυτά τα αόρατα πλάσματα που μας απειλούσαν. Η μητέρα μου αγκομαχούσε και πισωπατούσε με το κεφάλι κατεβασμένο, κι εμείς πασχίζαμε να την ακολουθήσουμε σκουντουφλώντας, παρακαλώντας τη με τις αδύναμες φωνούλες μας να μη μας εγκαταλείψει.

«Για να δω... Χριστέ μου, κοίτα πόσα είναι!»

«Θα υπάρξει πρόβλημα;»

«Εννοείται!»

«Τι θες να κάνουμε;»

«Πρέπει να φωνάξουμε τον εξολοθρευτή».

Μπορούσα να διακρίνω τη διαφορά ανάμεσα στην πρώτη ομάδα ήχων και τη δεύτερη, μια μεταβολή στο ύψος και τον τόνο τους, αν και δεν ήμουν σίγουρη τι ακριβώς σήμαινε αυτό.

«Δε γίνεται να τα δηλητηριάσουμε εμείς;»

«Έχεις τίποτα στο φορηγάκι;»

«Όχι, αλλά μπορώ να φέρω».

Η μητέρα μου αρνιόταν να μας προσφέρει την παρηγοριά των θηλών της. Οι μύες της ήταν τεντωμένοι, τα αυτιά της γυρισμένα προς τα πίσω, η προσοχή της επικεντρωμένη στην πηγή

των ήχων. Ήθελα να θηλάσω, να νιώσω πως ήμασταν ασφαλείς.

«Ναι, αλλά, αν το κάνουμε αυτό, θα γεμίσει η γειτονιά ψόφιας γάτες. Είναι πάρα πολλές. Αν μιλούσαμε για καμιά δυο, εντάξει, αλλά εδώ υπάρχει ολόκληρη γατοαποικία».

«Ήθελες η κατεδάφιση να έχει τελειώσει ως τα τέλη Ιουνίου. Οπότε δε μας μένει πολύς χρόνος για να τις ξεφορτωθούμε».

«Το ξέρω».

«Κοίτα, βλέπεις τα μολ; Κάποιος τις ταΐζει τις αναθεματισμένες».

Το φώτα χαμήλωσαν, έσμιξαν και δημιούργησαν μια εκτυφλωτική δέσμη φωτός στο έδαφος δίπλα από την τρύπα.

«Πολύ ωραία. Είναι με τα καλά του ο κόσμος;»

«Θες να προσπαθήσω να μάθω ποιος τις ταΐζει;»

«Μπα... Το πρόβλημα θα εξαφανιστεί όταν θα εξαφανιστούν και οι γάτες. Θα φωνάξω κάποιον».

Τα ερευνητικά φώτα τρεμόπαιξαν άλλη μια φορά σαρώνοντας τον χώρο και ύστερα έκλεισαν. Άκουσα χόμα να μετακινείται και χαρακτηριστικά, βαριά βήματα, πολύ πιο δυνατά από τα γατίσια ελαφροπατήματα. Σιγά σιγά η παρουσία των άγνωστων πλασμάτων έσβησε από την τρύπα και σταδιακά τα γατάκια έπιασαν πάλι το παιχνίδι τους, χαρούμενα ξανά. Εγώ θήλασα με τα αδέρφια μου και ύστερα πήγα να δω τα γατάκια της Μητέρας Γάτας. Όπως συνήθως, όταν το φως της μέρας που γλιστρούσε μέσα από την τετράγωνη τρύπα ξεθώριαζε, οι ενήλικες γάτες ξεχύνονταν έξω. Κατά τη διάρκεια της νύχτας τις άκουγα να επιστρέφουν και μερικές φορές μύριζα το αίμα από κάποιο μικρό θήραμα που έφεραν να μοιραστούν με τα μωρά τους.

Όταν η μητέρα κυνηγούσε, δεν απομακρυνόταν από τα μεγάλα μολ με την ξηρά τροφή που ήταν τοποθετημένα στο εσωτερικό της τετράγωνης τρύπας. Το μύριζα στην ανάσα της, ένα μείγμα από ψάρια, φυτά και κρέατα· άρχισα να αναρωτιέμαι τι γεύση να είχε.

Έπαιζα με τα ακούραστα γατάκια της Μητέρας Γάτας, όταν ο κόσμος μας γκρεμίστηκε. Αυτή τη φορά το φως δεν ήταν μία και μοναδική ακτίνα, αλλά μια εκτυφλωτική έκρηξη, ενώ μια λάμψη σκέπασε τα πάντα.

Οι γάτες διασκορπίστηκαν τρομαγμένες. Εγώ πάγωσα· δεν ήξερα τι να κάνω.

«Ετοιμάστε τα δίχτυα! Όταν αρχίσουν να τρέχουν, θα τρέχουν όλες μαζί!»

Ένας ήχος έξω από την τρύπα. «Είμαστε έτοιμοι!»

Τρία πελώρια πλάσματα σάλευναν πίσω από το φως. Ήταν οι πρώτοι άνθρωποι που είχα δει ποτέ, αλλά συνειδητοποίησα ότι είχα ήδη μυρίσει άλλους, απλώς δεν μπορούσα να φανταστώ με τι έμοιαζαν. Κάτι βαθιά μέσα μου σκίρτησε – ένιωσα μια παράξενη έλξη προς αυτούς, σαν να ήθελα να τρέξω προς το μέρος τους, καθώς σέρνονταν μέσα στη φωλιά. Ωστόσο, οι πανικόβλητες κινήσεις των γατών με έκαναν να κοκαλώσω.

«Έπιασα μία!»

Ένας γάτος σύριξε και ούρλιαξε.

«Χριστέ μου!»

«Πρόσεχε, ξέφυγαν δύο μόλις!»

«Που να πάρει!» ακούστηκε η απάντηση απέξω.

Χωρίστηκα από τη μητέρα μου και προσπάθησα να ξεχωρίσω τη μυρωδιά της ανάμεσα στις γάτες. Τότε ένιωσα κοφτερά δόντια στον σβέγκο μου και πάγωσα. Η Μητέρα Γάτα με τραβούσε πίσω, βαθιά μέσα στις σκιές, σε ένα μέρος όπου υπήρχε ένα μεγάλο άνοιγμα στον πέτρινο τοίχο. Με στρίμωξε μέσα στη σχισμή σε ένα μικρό, στενόχωρο μέρος και με άφησε κάτω μαζί με τα μικρά της, που κουλουριάστηκαν γύρω μου. Οι γάτες δεν έβγαζαν άχνα, ακολουθώντας το παράδειγμα της Μητέρας Γάτας. Ξάπλωσα μαζί τους στο σκοτάδι και αφουγκραζόμουν τις συζητήσεις των ανθρώπων.

«Έχει και κουτάβια εδώ μέσα!»

«Πλάκα κάνεις; Ε, πιάσε εκείνο εκεί!»

«Που να πάρει, είναι γρήγορα!»
 «Έλα, γατούλα, δε θα σε πειράξουμε».
 «Να και η μητέρα των κουταβιών».
 «Είναι τρομοκρατημένη. Πρόσεχε μη σε δαγκώσει».
 «Δεν πειράζει. Όλα καλά, κορίτσι μου. Έλα».
 «Ο Γκάντερ δεν ανέφερε τίποτα για σκύλους».
 «Δεν ανέφερε ούτε ότι θα ήταν τόσο πολλές οι αναθεματισμένες οι γάτες».
 «Έι, τα καταφέρνετε με τα δίχτυα εκεί πέρα;»
 «Το παλεύουμε, αλλά είναι δύσκολο!» φώναξε κάποιος απέξω.
 «Έλα, σκυλάκι. Που να πάρει! Πρόσεχε! Έρχεται και η μαμά των σκυλιών».
 «Χριστέ μου! Εντάξει, πιάσαμε το σκυλί!» φώναξε ένας άλλος απέξω.
 «Κουταβάκι, έλα εδώ, κουταβάκι. Είναι τόσο μικρά!»
 «Και πιο εύκολα να τα διαχειριστείς από τις καταραμένες τις γάτες, το μόνο σίγουρο».
 Ακούγαμε τις φωνές χωρίς να καταλαβαίνουμε τι εννοούσαν. Ένα από τα φώτα τρύπωσε στην κρυψώνα μας πίσω από τον τοίχο, γλιστρώντας μέσα από τη σχισμή, αλλά οι ανθρώπινες μυρωδιές δεν πλησίασαν. Το μείγμα φόβου και αιλουροειδών στην ατμόσφαιρα σιγά σιγά υποχώρησε, όπως και οι ήχοι.
 Κι εγώ αποκοιμήθηκα.

Όταν ξύπνησα, η μητέρα μου είχε εξαφανιστεί. Το ίδιο και τα αδελφια μου. Το βαθούλωμα στο έδαφος όπου είχαμε γεννηθεί και θηλάζαμε κρατούσε ακόμη τη μυρωδιά της οικογένειάς μου. Όταν αναζήτησα τη μητέρα μου με τη μουσούδα μου, με κατέκλυσε μια άδεια, αόριστη αίσθηση και μου ξέφυγε ένα κλαψούρισμα, ένας λυγμός που δεν μπορούσα να καταπνίξω.

Δεν καταλάβαινα τι είχε συμβεί, αλλά οι μόνες γάτες που εί-

χαν απομείνει στον χώρο εκείνο ήταν η Μητέρα Γάτα και τα μικρά της. Αναστατωμένος, ζητώντας απαντήσεις και παρηγοριά, την πλησίασα κλαίγοντας από τον φόβο μου. Είχε βγάλει τα γατάκια της πίσω από τον τοίχο και είχαν μαζευτεί πάνω στο μικρό κομμάτι ύφασμα που για μένα ήταν το σπίτι τους. Η Μητέρα Γάτα με εξέτασε προσεκτικά με τη ροζ μύτη της. Ύστερα κουλουριάστηκε γύρω μου, ξάπλωσε, κι εγώ ακολούθησα τη μυρωδιά της και άρχισα να θηλάζω. Η αίσθηση στη γλώσσα μου ήταν διαφορετική και παράξενη, αλλά η ζεστασιά και η στοργή της ήταν αυτό που λαχταρούσα, έτσι έφαγα λαίμαργα. Έπειτα από μερικά λεπτά ήρθαν και τα μικρά της.

Το επόμενο πρωί επέστρεψαν κάποιοι από τους γάτους. Πλησίασαν τη Μητέρα Γάτα, που έβγαλε ένα προειδοποιητικό μουγκρητό, και έφυγαν για να πάνε να κοιμηθούν στον δικό τους χώρο.

Αργότερα, όταν το φως που έμπαινε μέσα από την τρύπα από πολύ έντονο άρχισε να θαμπώνει, μύρισα έναν άλλον άνθρωπο, διαφορετικό. Τώρα καταλάβαινα τη διαφορά: η συγκεκριμένη οσμή μου ήταν πιο οικεία.

«Ψιψίνα; Ψιψίνα;»

Η Μητέρα Γάτα πετάχτηκε και έτρεξε προς το μέρος της φωνής, ενώ εμείς μείναμε μόνα πάνω στο τετράγωνο ύφασμα. Το κρύο κενό που άφησε πίσω η αναπάντεχη αναχώρησή της μας ξάφνιασε: στραφήκαμε ο ένας στον άλλον για παρηγοριά, ένα στριφογυριστό κουβάρι από γατάκια και σκύλο. Την είδα να πλησιάζει την τρύπα, αλλά δε βγήκε όλη έξω – απλώς στάθηκε λίγο πιο μέσα, η σιλουέτα της ίσα που διαγραφόταν στο φως. Οι αρσενικοί γάτοι βρίσκονταν σε επιφυλακή, αλλά δεν την ακολούθησαν ως τον άνθρωπο.

«Μόνο εσύ έμεινες; Δεν ξέρω τι έγινε, δεν ήμουν εδώ, αλλά υπάρχουν ίχνη στο χώμα από φορηγάκια. Πήραν όλες τις άλ-

λες γάτες;» Ο άνθρωπος σύρθηκε μέσα από την τρύπα και, για μια στιγμή, το φως χάθηκε. Ήταν αρσενικός – το μύριζα, αν και θα μάθαινα πολύ αργότερα τη διαφορά μεταξύ άντρα και γυναίκας. Έδειχνε λίγο πιο μεγαλόσωμος από τους πρώτους ανθρώπους που είχα δει.

Πάλι ένιωσα εκείνη την έλξη για το ξεχωριστό αυτό πλάσμα, μια ανεξήγητη λαχτάρα να φουντώνει μέσα μου. Τότε, όμως, θυμήθηκα τον τρόπο της προηγούμενης μέρας και έμεινα με τα γατοαδέρφια μου.

«Εντάξει, παιδιά, τώρα σας βλέπω. Γεια σας! Πώς ξεφυγάτε; Και πήραν και τα μπολάκια σας. Μια χαρά».

Ακουστήκε κάτι σαν θρόισμα και η γαργαλιστική μυρωδιά τροφής ξεχύθηκε στην ατμόσφαιρα.

«Να, εδώ σας έχω λίγο φαγάκι. Πάω να φέρω κι ένα μπολ. Και νεράκι».

Ο άντρας τραβήχτηκε προς τα πίσω, στριφογυρίζοντας πάνω στο χώμα για να μπορέσει να βγει έξω. Μόλις έφυγε, οι γάτες έτρεξαν μπροστά και άρχισαν να τρώνε λαίμαργα ό,τι ήταν χυμένο πάνω στο χώμα.

Αντιλήφθηκα τον ερχομό του ίδιου ατόμου πριν από τις γάτες. Σαν να μην μπορούσαν να εντοπίσουν την οσμή του προτού δυναμώσει καθώς πλησίαζε. Φυσικά, τα αρσενικά αντέδρασαν όταν πρόβαλε ξανά στην τρύπα και γύρισαν αμέσως στην κρυψώνα τους. Μόνο η Μητέρα Γάτα παρέμεινε στη θέση της. Ένα καινούργιο μπολ γεμάτο τροφή έκανε την εμφάνισή του, όμως η Μητέρα Γάτα δεν πλησίασε, μόνο στεκόταν και παρακολουθούσε. Ένωθα την ανησυχία της και ήξερα πως ήταν έτοιμη να το βάλει στα πόδια, αν ο άνθρωπος προσπαθούσε να μας αιχμαλωτίσει όπως οι άλλοι.

«Έφερα και λίγο νεράκι. Έχεις γατάκια; Φαίνεται πως θηλάξεις. Πήραν τα μωρά σου; Αχ, γατούλα, λυπάμαι τόσο πολύ... Θα γκρεμίσουν αυτά τα σπίτια και θα χτίσουν πολυκατοικίες. Εσύ και η οικογένειά σου δεν μπορείτε να μείνετε άλλο εδώ, εντάξει;»

Κάποια στιγμή ο άντρας έφυγε και οι ενήλικες γάτες άρχισαν πάλι, αν και επιφυλακτικά, να τρώνε. Μύρισα το στόμα της Μητέρας Γάτας, όταν επέστρεψε, αλλά, όταν έγλειψα το πρόσωπό της, έκανε απότομα μεταβολή και απομακρύνθηκε.

Από τις αυξομειώσεις στο φως που εισέβαλλε μέσα από την τετράγωνη τρύπα μπορούσαμε να προσδιορίσουμε τις ώρες της μέρας. Ήρθαν κι άλλες γάτες· κάποιες που ζούσαν μαζί μας και παλιότερα και μια καινούργια, θηλυκή. Με την άφιξη της ξέσπασε καβγάς ανάμεσα στα αρσενικά, τον οποίο παρακολούθησα με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Δύο αντίπαλοι γάτοι έμειναν τόση ώρα κολλημένοι ο ένας πάνω στον άλλον, που θα νόμιζε κανείς πως τους είχε πάρει ο ύπνος αγκαλιασμένους, αν δεν πρόσεχε πώς τρεμπόλαιζαν οι ουρές τους. Δεν τις κουνούσαν από χαρά, όχι: Αυτό που έβγαζαν ήταν πραγματική αναστάτωση. Όταν ξεκόλλησαν, ξάπλωσαν κάτω, με τις μύτες τους σχεδόν να ακουμπούν, και έβγαζαν κάτι ήχους όχι και πολύ γατίσιους. Σε έναν άλλον καβγά παραπέρα ο ένας αρσενικός ήταν γερμένος στο πλάι και έδερνε έναν άλλον, ο οποίος στεκόταν στα τέσσερα. Ο όρθιος άπλωνε την ανοιχτή πατούσα του και χτυπούσε τον ξαπλωμένο στο κεφάλι, και στη συνέχεια ο ξαπλωτός απαντούσε με μια σειρά από αστραπιαίες επιθέσεις με τα νύχια του.

Γιατί δε σηκώνονταν όλοι στα δυο πίσω πόδια για να επιτεθούν ο ένας στον άλλον; Η συμπεριφορά τους αυτή τάρραζε όλα τα ζώα στη φωλιά και έδειχνε εντελώς άσκοπη.

Η Μητέρα Γάτα ήταν το μόνο ενήλικο γατί με το οποίο είχα επαφή. Τα υπόλοιπα φέρονταν σαν να μην υπήρχα. Γινόμασταν ένα κουβάρι με τα γατάκια, παλεύαμε, σκαρφαλώναμε και κυνηγιόμασταν όλη μέρα. Μερικές φορές τούς γρούλιζα, εκνευρισμένη με τον τρόπο που έπαιζαν, που για κάποιον λόγο δε μου φαινόταν σωστός. Ήθελα να σκαρφαλώνω στις πλάτες τους και να μασουλώ τον σβέρο τους, αλλά δε φαινόταν να τους αρέσει και κοκάλωναν όταν τα αναποδογύριζα ή πηδούσα πάνω στα μικροσκοπικά σώματά τους. Άλλες φορές, πάλι, τύλιγαν όλο το

κορμί τους γύρω από τη μουσούδα μου ή χτυπούσαν το πρόσωπό μου με τα μικρούτσικα, κοφτερά νύχια τους, χιμώντας καταπάνω μου από παντού.

Τις νύχτες μού έλειπαν τα αδέρφια μου. Μου έλειπε η μητέρα μου. Είχα αποκτήσει πάλι οικογένεια, όμως καταλάβαινα πως οι γάτες ήταν διαφορετικές από μένα. Είχα αγέλη, αλλά ήταν αγέλη αποτελούμενη από γατάκια, κι αυτό δε μου φαινόταν σωστό. Ένιωθα ανήσυχη και δυστυχισμένη· ορισμένες φορές κλαψούριζα από τη θλίψη μου. Τότε η Μητέρα Γάτα με έγλειφε και ένιωθα κάπως καλύτερα, αλλά τα πράγματα δεν ήταν όπως θα έπρεπε.

Ο άντρας ερχόταν σχεδόν κάθε μέρα κι έφερνε φαγητό. Η Μητέρα Γάτα με τιμωρούσε με ένα γρήγορο χαστούκι στη μουσούδα, όταν προσπαθούσα να τον πλησιάσω, και έμαθα τους κανόνες της φωλιάς: Οι άνθρωποι δεν έπρεπε να μας βλέπουν. Κανένα από τα αιλουροειδή δεν έδειχνε πρόθυμο να νιώσει το ανθρώπινο άγγιγμα, ωστόσο εγώ ένιωθα μια όλο πιο έντονη επιθυμία να βρεθώ στην αγκαλιά του, κι αυτό με εμπόδιζε να υπακούω τους νόμους της φωλιάς.

Όταν η Μητέρα Γάτα σταμάτησε να μας θηλάζει, αναγκαστήκαμε να προσαρμοστούμε τρώγοντας τα γεύματα με τα οποία μας προμήθευε ο άντρας, τα οποία περιελάμβαναν νόστιμες ξερές κροκέτες και πότε πότε εξωτική, υγρή σάρκα. Μόλις συνήθισα την αλλαγή, αποφάσισα ότι ήταν η καλύτερη για μένα – πεινούσα τόσο καιρό, που πλέον το θεωρούσα φυσιολογικό, αλλά τώρα μπορούσα να φάω όσο ήθελα και να πιω όσο νερό χωρούσε η κοιλιά μου. Κατανάλωνα πολύ μεγαλύτερες ποσότητες από όλα τα γατοαδέρφια μου μαζί και πλέον ήμουν εμφανώς πιο μεγαλόσωμη από αυτά, αν και δεν τα πολυένοιαζε το μέγεθός μου και συνέχιζαν να αρνούνται να παίζουν σωστά, ενώ επέμεναν να γρατσουνούν τη μουσούδα μου.

Ακολουθήσαμε το παράδειγμα της Μητέρας Γάτας και κρατιόμασταν μακριά από την τρύπα όταν έσκυβε απέξω ο άνθρω-

πος. Κατά τα άλλα, τολμούσαμε και πλησιάζαμε στην άκρη, ρουφώντας τα πλούσια αρώματα που μυρίζαμε εκεί έξω. Κάποιες φορές η Μητέρα Γάτα έβγαινε έξω τις νύχτες και ένιωθα πως και τα γατάκια ήθελαν να την ακολουθήσουν. Εμένα με τραβούσε περισσότερο το φως της ημέρας, αλλά ήξερα ότι η Μητέρα Γάτα θα με τιμωρούσε, αν προσπαθούσα να ξεμυτίσω έξω από τα όριά μας.

Μια μέρα ο άντρας, η οσμή του οποίου μου ήταν πια τόσο οικεία όσο και της Μητέρας Γάτας, εμφανίστηκε ακριβώς έξω από την τρύπα βγάζοντας ήχους. Διαισθανόμουν ότι δεν ήταν μόνος.

«Συνήθως κάθονται πολύ πίσω. Η μητέρα πλησιάζει λίγο όταν αφήνω την τροφή, αλλά δε με αφήνει να την αγγίξω».

«Υπάρχει άλλη έξοδος εκτός από αυτό το παράθυρο;» ακούστηκε μια διαφορετική φωνή, την οποία συνόδευαν και διαφορετικές οσμές – μια γυναίκα. Κούνησα την ουρά ασυναίσθητα.

«Δε νομίζω. Πώς θα το κάνουμε;»

«Έχουμε αυτά τα μεγάλα γάντια για προστασία και, αν καθίσεις εδώ με το δίχτυ, μπορείς να πιάσεις όσες γάτες θα προσπαθήσουν να το σκάσουν. Πόσες είναι εκεί μέσα;»

«Δεν ξέρω. Ως σχετικά πρόσφατα η θηλυκή θήλαζε, αλλά, αν υπάρχουν γατάκια, δε βγαίνουν τη μέρα. Είναι και οι δύο άλλες, ωστόσο δεν είμαι σίγουρος για το φύλο τους. Κάποτε ήταν πάρα πολλές, αλλά υποθέτω ότι τις εξαφάνισε ο εργολάβος. Θα γκρεμίσει όλα αυτά τα σπίτια στη σειρά και θα χτίσει πολυκατοικίες».

«Δεν πρόκειται να πάρει άδεια κατεδάφισης αν ζουν γάτες εδώ πέρα».

«Ε, μάλλον γι' αυτό τις εξαφάνισε. Πιστεύεις ότι έκανε κάτι κακό σε όσες έπιασε;»

«Ε, κοίτα, δεν υπάρχει νόμος που να εμποδίζει την αιχμαλωσία και τη θανάτωση γατιών που ζουν στην περιουσία κάποιου. Θέλω να πω, θα μπορούσε να τα έχει πάει σε κάποιο από τα καταφύγια».

«Ήταν πάρα πολλές. Υπήρχαν παντού, ως εκεί που φτάνει το μάτι σου».

«Το θέμα είναι πως δεν έχω ακούσει για άφιξη μεγάλου αριθμού γατιών σε κάποιο καταφύγιο. Οι διασώστες ζώων είμαστε σχετικά κλειστή κοινότητα, μιλάμε μεταξύ μας. Αν είκοσι γάτες μπουν στο σύστημα, θα το είχα μάθει. Είσαι εντάξει; Ωχ, συγγνώμη, καλύτερα να μην έλεγα τίποτα».

«Εντάξει είμαι. Απλώς, μακάρι να ήξερα ότι θα συνέβαινε κάτι τέτοιο».

«Έκανες αυτό που έπρεπε, Λούκας. Μας ειδοποίησες. Θα βρούμε καλά σπίτια για όσες γάτες σώσουμε. Έτοιμος;»

Είχα βαρεθεί να ακούω μονότονους ήχους και ήμουν πολύ απασχολημένη παλεύοντας με τα γατάκια, όταν ένιωσα το σφίξιμο και αμέσως μετά τον πανικό της Μητέρας Γάτας. Τα γουρλωμένα μάτια της ήταν καρφωμένα στην τρύπα· η ουρά της τρεμόπαιζε. Τα αυτιά της είχαν κατέβει σε μια ευθεία με το κεφάλι της. Την κοίταξα απορημένη, αγνοώντας το αρσενικό γατάκι που έτρεξε, μου έριξε μια στη μουσούδα κι εξαφανίστηκε.

Τότε έγινε μια έκρηξη φωτός και κατάλαβα τον φόβο της. Η Μητέρα Γάτα έτρεξε στον πίσω τοίχο, εγκαταλείποντας τα μικρά της. Την είδα να γλιστρά αθόρυβα στην κρυφή σχισμή την ώρα που δύο άνθρωποι σύρθηκαν μέσα από την τρύπα. Τα γατάκια περιφέρονταν ζαλισμένα, οι αρσενικοί γάτοι εκτοξεύτηκαν στο πίσω μέρος της φωλιάς κι εγώ ζάρωσα φοβισμένη.

Το φως χόρευε στους τοίχους και ύστερα με βρήκε, αποκαλύπτοντας το πρόσωπό μου.

«Ει! Είναι κι ένα κουτάβι εδώ!»

Οταν ο Λούκας Ρεί σώζει ένα κουταβάκι, την Μπέλα, δεν ξέρει ακόμη πως η ζωή του θ' αλλάξει για πάντα... Δε γίνεται να την κρατήσει κρυφά στο κτίριο όπου μένει, με τους γείτονες που χώνουν τη μύτη τους παντού. Έτσι, την παίρνει στη δουλειά του, στο νοσοκομείο. Και η χαρά στο πρόσωπο των ασθενών, καθώς η Μπέλα τούς κάνει όλους να αισθανθούν καλύτερα, αποδεικνύει ότι άξιζε τον κόπο.

Ως τη στιγμή που επεμβαίνουν οι κρατικές υπηρεσίες και την παίρνουν μακριά του. Όμως η Μπέλα έχει άλλη γνώμη. Κι έτσι αρχίζει ένα επικό ταξίδι στις ερημιές του Κολοράντο. Εξακόσια πενήντα χιλιόμετρα περιπέτειας, κινδύνων και θριάμβων, για να γυρίσει κοντά στον άνθρωπο στον οποίο έχει δώσει για πάντα την καρδιά της...

Ο *Δρόμος του γυρισμού* δεν είναι απλώς η ιστορία ενός γενναίου σκύλου που αναζητά το αφεντικό του· είναι μια ιστορία για το τι μας δένει μ' αυτούς που αγαπάμε και τι είμαστε ικανοί να κάνουμε στο όνομα αυτής της αγάπης.

Ένα συγκινητικό μυθιστόρημα που έγινε μπεστ σέλερ και μεταφέρθηκε στον κινηματογράφο.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 23227

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η